

Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg

Zicht op vernieuwing

Binnenkijken bij vernieuwers van de
verpleeghuiszorg: inzichten, voorbeelden
en overdenkingen.

Warm Thuis

**RADICALE
VERNIEUWING**

Warm Thuis

"Eerst dacht ik: dat ga ik nooit in stand houden. Maar ze houden de magie zelf in stand!"

In gesprek met: Hans van Amstel, bestuurder van Warm Thuis

"Mooi, hè, die paardjes?" Hans van Amstel, bestuurder van Warm Thuis, kijkt met een kop koffie in zijn hand uit over het grote stuk land achter de stolpboerderij in Zuidermeer. Aan de andere kant van het raam trotseren twee shetlandpony's met wapperende manen fier de windkracht 7, die over het Noord-Hollandse platteland jakkert. Het is donderdag 1 maart 2018, gevoelstemperatuur min 15 graden Celsius, de koudste 1 maart ooit gemeten. De paardjes behoren tot de ménagerie die zo vanzelfsprekend is voor Warm Thuis en zijn bewoners. Het landleven met moestuin en boerderijdieren geeft de in de streek geboren en getogen Noord-Hollanders een gevoel van herkenning en veiligheid. Ze hebben hier een nieuw thuis. Een ondanks de snijdende koude warm thuis, met warme zorg.

Warme Zorg

Warme Zorg, daar gaat het voor een groot deel om in het gesprek met Hans van Amstel. Het is de naam van de zorgvisie waarvoor voormalig (en onlangs overleden) verpleeghuisarts Hans Houweling de basis legde. "Ik zou het erg waarderen als je hem wilt noemen", zegt de Hans van Amstel, die Houweling ziet als een van de voorlopers van de veranderingen waar de zorg nu inzit. "Hans is echt de grondlegger van Warme Zorg of belevingsgerichte zorg, of hoe je het noemen wilt. In de jaren '70 en '80 trok hij al ten strijde tegen de vrijheidsbeperkende maatregelen in verpleeghuizen, zoals de Zweedse band. Hij was een verpleeghuisarts en had autoriteit. Een man die van drastische handelingen hield. Dan ging hij vloerkleden het verpleeghuis inslepen, om het kille karakter eruit te halen. Levensgevaarlijk vonden ze dat." Samen met René de Vries en Hugo van Waarde begon Houweling het befaamde Anton Pieckhofje in Haarlem. Al dertig jaar huren mensen met

in een herkenbare, veilige omgeving wonen. Je hebt dus een deur, een hal met kapstok en wc, een woonkamer en keuken, en dan slaapkamers aan een korte gang. Er zijn maar twee badkamers, anders wordt de gang te lang. "Het is bijna dogmatisch, Hans had bedacht: zo gaan we het doen. Door die drie mannen is er radicaal vernieuwd."

Veiligheid

Ruim drie jaar geleden kwam Hans van Amstel als bestuurder binnen bij Warm Thuis, na – zoals hij het zelf beschrijft – een kronkelige weg door de zorg. Het concept van Warm Thuis stond dus al; een rijke erfenis van de drie grondleggers. "Toen ik hier kwam werken, was ik verbijsterd dat het zo kan. Het begint allemaal bij de visie Warme Zorg. Die gaat ervan uit dat je, als je dement wordt, de greep op het leven kwijtraakt. In reactie daarop ga je op zoek naar gehechtheidsfiguren; zoals een kind dat bang is en zich vastgrijpt aan de rokken van moeder. Ook iemand met

"Doordat we zo kleinschalig werken, kunnen we de overheadkosten zo laag mogelijk houden."

dementie daar woonruimte van de woningcorporatie, waarin zij zorg ontvangen. Kleinschalig, huiselijk, vertrouwd en in vrijheid. Precies zoals Houweling en zijn kompanen het ook voor Warm Thuis bedacht hebben.

Radicaal vernieuwen

"Die drie mannen, met Hans Houweling voorop, dachten dat het anders kon met de verpleeghuiszorg. En als je het nu hebt over radicaal vernieuwen, dan is dat hèn letterlijk gelukt. Op zoek naar ruimte voor een zorglocatie liepen ze tegen twee vervallen stolpboerderijen aan, een in Oterleek en een in Zuidermeer. Ze waren echte visionairs, hadden die krachtige visie, Warme Zorg, en daarmee hebben ze het hier zonder concessies vormgegeven." Hans loopt in gedachten de gebouwen van Warm Thuis langs. De huisjes voor de bewoners, in en rond de stolpboerderijen, zijn niet zomaar gedachteloos ingedeeld. Volgens Warme Zorg willen mensen

dementie zoekt die veiligheid en zekerheid. Hoe zit het met tijd? Met materie, de omgeving? Je weet het niet meer. Warme Zorg werkt met kleine woongroepen van zes, hooguit zeven mensen. Acht is een verpleeghuis, zei Hans Houweling altijd. Dan wordt het te groot en te veel."

Lief zijn voor mensen

Het leven speelt zich grotendeels af in het huisje, een heel prettige, vertrouwde omgeving waar bewoners hun eigen spullen in hebben staan. Per huisje is er een vast team woon-zorgbegeleiders, de hechtingsfiguren voor de bewoners. "Vergis je niet, de bewoners kennen die medewerkers heel goed en zijn erg aan hen gehecht; als er iets met ze is, voelen ze dat feilloos aan." Er heerst een grote vrijheid; iedereen moet kunnen doen en laten wat hij wil. De deuren staan dus open, altijd. "Om drie uur 's nachts zat onze bewoonster Mieke soms hier in de boerderij van de

Dagsociëteit piano te spelen. Moet je je voorstellen: dwaalt er ook nog iemand op het terrein. "O", zegt de nachtverzorgende, "kom er even bij, Mieke is piano aan het spelen, wil je ook een kopje thee?" Zo gaat dat. Gewoon lief zijn voor mensen, de nabijheid laten voelen. Dat je aan durft te raken, een knuffel durft geven." Hans verwijst niet voor de eerste keer naar de video Mooi Werk die Warm Thuis samen met collega-instelling Reigershoeve heeft laten maken. "Het is heel ontroerend. Als mensen naar bed gebracht worden ... nog even een aai over de bol, een kusje. Zo betrokken, dat straalt ervan af, dat is niet gemaakt, maar dat is wat onze mensen doen."

Levensritme

Bij Warm Thuis is het niet de etenskar of de klok die het ritme bepaalt. "Het is zo vanzelfsprekend dat je mensen laat slapen totdat ze wakker worden of het fijn vinden om hun bed uit te komen. Niet iedereen hoeft om 10.00 uur gewassen en gekleed te zijn, omdat de verzorgenden dan met elkaar koffie willen gaan drinken. Zoals het ook vanzelfsprekend is, dat je iemand die alleen wil eten, naar zijn kamer brengt. Bij ons geen fysiotherapeut die zomaar de woning binnenholt, 'omdat mevrouw nu aan de beurt is'. Geen behandelaars die de dienst uitmaken, zoals de specialist ouderengeneeskunde. "Die is van onschatbare waarde, maar zijn agenda bepaalt niet het levensritme van de bewoners. Dat doet de bewoner zelf, en de woon-zorgbegeleider. De specialist is goud waard als de zorgproblematiek heel ingewikkeld wordt. Tot die tijd doet de huisarts het."

Wachlijst

Het concept van Warm Thuis lijkt aan te sluiten bij een diepgevoelde behoefte in de samenleving om een persoonlijke, mensgerichte ondersteuning te geven aan ouderen die niet meer zelfstandig kunnen wonen. Wonen bij Warm Thuis is dan ook zeer gewild, tot Hans' ongeveinsde frustratie. "De mensen zouden geen genoeg meer moeten nemen met de oude situatie. Ze kiezen eigenlijk al met hun voeten. We hebben hier een heel lange wachtlijst, terwijl grote instellingen in de omgeving leegstand hebben. Het is niet zo dat mensen hier uit vrije wil komen. Maar de gedachte is: "Als ik dan toch het huis uit moet..." Partners en familieleden zien wat we doen en kiezen heel bewust. Nieuwe bewoners die dat niet meer kunnen, weten gevoelsmatig dat ze hier willen zijn. Vaak gaat het ook heel geleidelijk. Mensen komen eerst naar de Dagsociëteit en wennen aan het ritme en de manier waarop ze benaderd

worden. Ze verblijven eens in het Logeerhuis – een weekendje, dan een week, dan twee weken, een maand. Zo leren ze Warm Thuis kennen. En als ze geluk hebben, komt er een plekje vrij en kunnen ze verhuizen."

Bescheiden

Over zijn eigen rol als bestuurder is Hans bescheiden. Grote ingrepen heeft hij niet gedaan, toen hij begon. "De financiële situatie was en is op orde. We hebben afscheid genomen van wat dure externe jongens. Een ZZP'er doet nu de administratie, daar ga ik elke woensdag mee zitten. De cijfers over 2017 zijn ook weer goed. Doordat we zo kleinschalig werken, kunnen we de overheadkosten zo laag mogelijk houden, nog onder de tien procent. Van al die centrale voorzieningen waar grote organisaties last van hebben, is bij ons geen sprake. Je ziet daar heel veel organisatorische eilandjes ontstaan, die stuk voor stuk op hun eigen manier proberen het goede te doen. Maar er ontstaat me daarmee toch een ruis! Bij ons is dat allemaal plat en weggesneden. Dat is heel doelmatig, en daardoor blijft er meer geld over voor de zorg. Op die manier is het met de beschikbare middelen allemaal rond te krijgen."

Magie

Liever richt Hans de schijnwerpers op de verzorgenden; volgens Hans de kern van de organisatie. "Wij zijn er heilig van overtuigd dat de verzorging van mensen met dementie uitstekend overgelaten kan worden aan Verzorgenden IG Niveau 3. We hebben zelf geen Verpleegkundige Niveau 4. Zo gauw het nodig is, vliegen we die in. Daarvoor hebben we afspraken met Buurtzorg en Evean. Moeilijke medisch-technische handelingen doen zij; daarvoor zijn ze zeer welkom. Als het voor langere tijd is, proberen we die bekwaamheden over te dragen op onze verzorgenden. We hebben dus Verzorgenden Niveau 2 en 3, met name 3. Die doen dat zó goed. In de loop der jaren zijn ze ontzettend gegroeid in hun vak; ze hebben zich ontwikkeld tot de motor van hun woning. Vorig jaar hadden we korte tijd veel ziekte. Toen heeft de locatieleidinggevende op het punt gestaan mensen van het uitzendbureau te vragen. Maar over hun lijk! Ze hebben het met elkaar zo goed mogelijk georganiseerd en keihard gewerkt om het met hun eigen groepje voor elkaar te krijgen. Je gaat toch niet zo'n wildvreemde tegenover onze bewoners zetten! Voor mij is het magie waarin ik terecht ben gekomen. Eerst dacht ik: dat ga ik nooit in stand houden. Maar dat is helemaal niet moeilijk. Ze houden de magie zelf in stand!"

Niet in de rij

Behalve voor een woonplek zou je dus ook een wachtlijst voor een werkplek verwachten. Dat ligt iets genuanceerder. "We hebben geen tekort, maar ze staan ook niet in de rij. Het gaat hier allemaal wat anders dan wat gebruikelijk is, dat moet je aankunnen. Je doet bijvoorbeeld in je eentje nachtdiensten op een terrein met vier woningen. Natuurlijk is er een verpleegkundige achterwacht en een bewakingsdienst, maar sommige mensen vinden dat eng, zo afgelegen in de polder. Anderen vinden het fijn om in teamverband een afdeling te 'doen' – zo noemen ze dat ook. Bij ons run je een huishouden met zes bewoners en alleen op de drukke uren is er een helpende; verder sta je er alleen voor. Dat vraagt veel. Je moet kunnen schakelen van het ene op het andere moment. Dat is ook wel mooi om te zien, hoor, als er op de alarmknop gedrukt wordt. Van alle kanten mensen die toeschieten, gaan handelen, precies weten wat ze moeten doen. Voor iemand van een andere instelling kan het heel confronterend zijn, dat je al die bewoners zo goed leert kennen. Dat is heel anders dan met de etenskar rondgaan en de rij afwerken om mensen te wassen. Onze mensen kunnen niks beters bedenken dan hier werken. Maar het is afgelegen, je hebt de reisafstand, je moet het alleen rooien. Genoeg redenen om toch ergens om de hoek te gaan solliciteren."

Wel wat uit te leggen

De beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg heeft als motto: van regels naar relaties. Dat Warme Zorg draait om de mens staat buiten kijf. Dan mag je ook een andere kijk verwachten op de omgang met regels en procedures. Warm Thuis heeft daar inderdaad weinig mee. "We gaan heel erg uit van het gezond verstand van de verzorgenden. Die zijn zo betrokken bij de woning; die zorgen echt wel dat de koelkast schoon blijft. Maar neem nu een uitbraak van het noro-virus. Dat gebeurt bijna nooit, maar het is één keer voorgekomen in het Logeershuis; tenminste, we denken dat het dat was. Daar hebben we dus geen protocol voor klaarliggen. De verzorgende die vermoedde dat het heerste, is daar zelf op gaan handelen. Gewoon, googelen wat er moet gebeuren, overleggen met de locatieleidinggevende, een voorstel doen voor een aanpak – binnen een uurtje is zoiets geregeld. Geen verdragend overleg met een 'hygiënecommissie', met de hoofdbehandelaar en de specialist ouderengeneeskunde. Gewoon doen. Ik vind het 'amazing' hoe dat werkt. Ik kan me heel goed voorstellen, dat er veel verpleeghuizen zijn waar je wel zo'n commissie en protocol nodig hebt, omdat

het anders niet gebeurt." Het is speculeren, en daar waagt Hans zich liever niet aan. Maar na enig nadenken, trekt hij zijn conclusie: "Het lijkt alsof mensen uit hun kracht gehaald zijn. Vervallen in routine, te vaak hun neus gestoten als ze initiatief namen of iets probeerden. Er moet wel erkenning zijn voor wat je doet. Bij ons is het meer: alles kan, tenzij het niet kan. Maar dan heb je als bestuurder wel wat uit te leggen. Als alles maar de hele tijd niet kan, of het eerst beoordeeld moet worden door een beleidsmedewerker of juridisch en financieel uitgezocht moet worden, dan denk je op een gegeven moment wel: geef mijn portie maar aan Fikkie. Dan neem je die verantwoordelijkheid niet meer."

"Gewoon lief zijn voor mensen, de nabijheid laten voelen."

Visie en werkwijze uitdragen

Hans vertoont een sterke drang de denkbeelden en methodiek van Warm Thuis verder te verspreiden. "In onze missie staat dat we onze visie en werkwijze willen uitdragen." In heel concrete vorm gebeurde dit al een beetje bij Dieneke Smit en haar vader Henk (die Warm Thuis' kwaliteitssysteem ontwikkelde). Samen begonnen zij – geïnspireerd door de principes van Warme Zorg – in Heemskerk Zorgboerderij de Reigershoeve. "Door hun passie is het daar minstens zo mooi geworden als hier. Daar zit zeker ook radicale vernieuwing." Maar de Reigershoeve is natuurlijk slechts een uitzondering. In eerste instantie zocht Hans contact met andere instellingen in de omgeving. Hij vertelt over inspirerende gesprekken met collega-bestuurders die enthousiast reageren wanneer hij de video laat zien, en graag willen samenwerken. Maar tot een vervolg komt het niet. "Iedereen heeft eigenlijk wel een visie als die van ons liggen. Maar hij ligt in bureaulades, er wordt niet naar gewerkt. Veel blijft denk ik hangen in het besturen van die grote instellingen met al die verschillende functies en lagen. Ach, ze zijn op hun eigen manier hard bezig. Ik denk dat de verandering uiteindelijk van onderaf moet komen, van de medewerkers. Die moeten groot gemaakt worden, verantwoordelijkheid krijgen, de ruimte om hun vleugels uit te slaan, en daarin waar nodig gesteund worden. Dat is nogal wat, dat begrijp ik, dat is een cultuuromslag om van die controle van bovenaf

af te komen. Maar laat het van daaruit gebeuren, dáár zit de kracht van de organisatie. Ik erger me mateloos aan die badinerende blik op de verzorgenden – zo van: "Die zijn ook maar Niveau 2, dat kunnen ze niet aan, verantwoordelijkheid, je moet ze heel duidelijk instrueren". Die beeldvorming is zo verkeerd. Ik denk dat er op veel plekken, in heel veel verpleeghuizen, puik teams zijn die het heel goed doen. Erken ze voor hun kwaliteiten, het zijn specialisten. Je moet ze hier bezig zien, ze zijn supergoed; dat heeft niks met opleidingsniveau te maken, maar met menselijkheid, met gevoel voor sfeer."

Nieuw soort opleiding

Dat geloof in de medewerker heeft Hans doen besluiten de focus van zijn zendingsdrang te verleggen naar de opleiding voor verzorgenden. Daarvoor zocht hij contact met de ROC's in de regio. Hier geven medewerkers van

Warm Thuis gastlessen, ook weer met behulp van de video Mooi Werk. "Voor onze medewerkers is dat een mooie manier om zich te verbreden. Ze kunnen hun trots laten zien, hebben perspectief op een andere invulling van hun werk; want eerlijk is eerlijk: veel carrièreperspectief hebben we verder nu eenmaal niet te bieden. Die lessen gaan goed, er zijn ideeën voor een nieuw soort leergang voor verzorgende. Ik begrijp dat ze dat bij Viattence al doen. Maar dan begin ik weer te twijfelen. Willen wij dat wel zo kleinschalig houden? Of moeten we hierbij toch de grote instellingen betrekken? Wat ik vrees is, dat studenten hier eerst kennismaken met onze manier van werken, en daarna bij een andere instelling terugvallen in het oude systeem. Dat maakt ze doodongelukkig ..." De deur gaat op een kier en er volgt een gesprek over een kapotte afwasmachine en lammerende geitjes. Misschien niet de meest voor de hand liggende onderwerpen voor bestuurders in de zorg. Die kleinschaligheid en alledaagsheid past Hans echter wel. "Ik weet niet of iedereen het meest gebaat is bij onze manier van werken. Als medewerker ben je de hele dag aan het anticiperen. Maar als ik naar mezelf kijk? Het is keihard werken en ik heb twintig petten op. Maar het is zo leuk en zo bevredigend."

Mooi Werk

De video Mooi Werk over dementiezorg bij Warm Thuis bekijken? Ga dan naar goededementiezorgkanoveral.nl of klik hier,

“Ze is daar een stuk rustiger.”

Jan Kooge, echtgenoot van Marry Schotvanger, bewoonster Warm Thuis

Warm Thuis

“Het was niet de bedoeling dat we zō samen oud zouden worden”, zegt Jan Kooge, nu 61. Zijn vrouw Marry Schotvanger was net 60 toen zij zes jaar geleden definitief de diagnose frontotemporale dementie (FTD) kreeg. Langzaam zakte zij weg tot thuisblijven niet langer verantwoord was. En dus werd het zoeken naar een nieuwe plek waar het goed wonen zou zijn. Jan had zijn vrouw al eens opgegeven voor een kleinschalige woonvoorziening, maar daar kon zij onvoldoende naar buiten. Terwijl Marry Schotvanger juist wil lopen. Heel veel lopen.

Al googelend kwamen Jan Kooge en de kinderen terecht bij Warm Thuis. “We hebben overal navraag gedaan, en we zijn er heengegaan voor een uitleg, hoe ze het doen daar. Dat was zo positief, dat ik gezegd heb: dat is een plek waar ze zich thuis voelt – voor zover ze dat nog voelt. Want wat er in haar brein omgaat, dat is totaal onduidelijk.”

“Het positiefst vond ik dat ze zien dat mijn vrouw een individu is. En dus niet zomaar een persoon die van alles moet. Hun visie is dat de opgenomen mensen de bewoners zijn, en de begeleiders en de staf en zo, eigenlijk maar bezoekers.”

Eerst ging mevrouw Schotvanger naar de dagopvang bij Warm Thuis. Maar uiteindelijk werd de zorgtaak voor Jan te veel. “Ik kon het hier niet meer aan, de onrust, weglopen, 's nachts lopen, het aan- en uitkleden en wassen. Dat je tegen je eigen vrouw moet zeggen als ze onder de douche staat:

“Nu moet je je omdraaien, zodat de andere kant ook nat wordt.” Het ging niet meer, ik werd er zelf kriegelig van, en dan komt het moment dat je een besluit moet nemen. Dat was heel lastig, en het ging ook nog heel snel. Ik had een wachttijd verwacht van drie maanden tot wel een half jaar. Maar na een week was er al een plek vrij. “Je hebt toch niet meteen ja gezegd?”, vroeg een van de kinderen. De volgende ochtend zijn we er met zijn allen heengegaan om te overleggen hoe of wat. Het was het goede moment, want voor mij was het op. Daar was ik vrij nuchter in, en de kinderen ook.”

“We hebben haar kamer aangekleed met eigen spullen. Of ze zich daardoor meer thuis voelt, weet ik niet. Sinds het moment dat ze aankwam, heeft ze nooit gevraagd of ze weer mee naar huis mocht. Ze is daar wel een stuk rustiger. Ze zat altijd op de taxi te wachten. Kwam er een auto voor, dan zei ze al: “Daar is de taxi.” Die taxi heb je daar niet, ze is nu op haar

plek, ze wordt niet opgehaald, er zijn geen andere dingen. Ze loopt nog steeds heel veel, dat kan gewoon. Naar buiten, het terrein op, naar de kippen en de koeien en de geitjes. Dat is een voordeel, dat dat er is. De kinderen vinden het ook fijn om er heen te gaan met de kleinkinderen. Ik kom er zelf twee keer in de week. En ik kan haar ophalen, een stukje lopen of rijden. Dat maakt niet uit, als je het maar even laat weten.”

“Als er wat is, vertel ik dat meteen en wordt er wat mee gedaan. Daar staan ze voor open. Het is heel laagdrempelig, zeker in vergelijking met al die officiële instanties. We zijn er heel erg blij mee. Het is niet alleen een warm thuis voor haar, het geeft ook ons een warm gevoel. Dat ligt voor een groot deel aan de mensen die de begeleiding geven, door wat ze organiseren en hoe ze dat aanpakken. Mijn vrouw vindt het allemaal helemaal goed. En ik? Mij geeft het rust.”

Ze begon bij een grote instelling op een afdeling voor mensen met dementie. In de dagbesteding, dus niet in een zorgfunctie. Dat vond ze jammer, Jonie Boersma, want die zorg: dat leek haar ook wel interessant. Combineren was onmogelijk waar ze werkte, dus ging ze op zoek naar een plek waar deze – in haar ogen – unieke combinatie wel bestond. Via-via kwam ze terecht bij de Warm Thuis-vestiging in Oterleek die toen nog gebouwd werd, en vervolgens bij Zuidermeer dat wel al in bedrijf was. Dáár vond Jonie wat ze wilde. Ze werd aangenomen als helpende en kon dankzij Warm Thuis haar opleiding uitbreiden met Verzorging IG en Verzorgende in de Psychogeriatric. Inmiddels werkt ze zes jaar bij Oterleek. En zoals ze zelf zegt: "Het is alleen nog maar een feestje."

"Hoe kan ik het nóg mooier maken voor de mensen?"

Jonie Boersma, medewerker locatie Oterleek van Warm Thuis

Het verschil tussen Warm Thuis en de plek waar Jonie vandaan kwam, kon niet groter zijn. Vooral de aandacht voor de mensen viel haar op. "Waar ik eerst werkte, hadden we een gang met twaalf mensen en werkten we toch een beetje op tijd. Misschien wel het ergst om te zeggen: onze eigen tijd. Om 10.00 uur, 12.00 uur en 15.00 uur hadden we pauze. Daarvoor moest je de mensen geholpen hebben, dan liep je op schema. Om 8.30 uur ontbijt, om 9.30 uur koffie, 11.30 uur bouillon. En om 12.30 uur kwam de etenskar. Bij Warm Thuis hoeft er bij wijze van spreken geen klok aan de muur te hangen, want het gaat zoals het gaat. En hoe de mensen hun dag indelen, zo deel ik mijn dag in. Daar pas ik mij op aan. Hoe mooi is dat, dat dat kan? Het is een wereld van verschil!"

"Er liep een scheidingslijn tussen dagbesteding en zorg. Het was of dit of dat. Zodra er iets van zorg nodig was, moest er een verzorgende komen en was ik mijn plek kwijt. Ik wilde het allebei. Toen ik bij Zuidermeer ging kijken, dacht ik: hier valt het op zijn plek. Hier mag ik én in de zorg én een activiteit met de bewoners doen. En toen ik er eenmaal werkte, leerde ik dat koffiedrinken ook een activiteit is. Dat is toch fantastisch? Ik denk dat ik de mensen daar blijer mee maak. Als een bewoner iets leuks wil doen, kan dat, maar als iemand naar het toilet moet, kan ik ook helpen. Dan hoeft ik niet te zeggen, dat ze moeten wachten tot de verzorging komt, en dat ik niet weet wanneer dat is, want misschien zijn ze aan het werk en duurt het nog een half uur.

Dat ik ooit zo gewerkt heb, verbaast me. Ik wist niet beter en schaam me een beetje, dat ik voor twaalf man gewoon op het aanrecht koffie inschonk. En iedereen kreeg melk en suiker, want het

is wel heel ingewikkeld om te vragen wat ze erin willen. Nu vraag ik het elke keer opnieuw, want misschien willen ze vandaag wel iets anders dan gisteren. Hoe heb ik dat ooit anders kunnen doen? De optie was er gewoon niet, zo moest het, en zo deed je het. Dat zal me nooit meer overkomen. Tegenwoordig denk ik: hoe kan ik het nóg mooier maken voor de mensen? Het is een uitdaging om te zorgen dat ze nóg zelfredzamer blijven, nóg meer uit hun dag halen. Ik ben daar zelf creatiever in geworden, omdat ik weet dat het kan.

Er zit geen vaste structuur in de dag. Maar voor ik begin, heb ik wel een beetje een plannetje. Zoals vandaag. Ik had bedacht dat ik naar een tuincentrum wilde om nieuwe planten te kopen. Dan bedenk ik wie er meekunnen en wat handig is. Het hoeft niet altijd te lukken, maar vandaag ging het goed en heb ik drie bewoners mee kunnen nemen. Als je in je eentje met maar zes mensen werkt, leer je ze zó goed kennen en weet je hoe je op ze in kunt spelen, zodat zo'n uitstapje goed verloopt.

Je improviseert veel, al staan sommige dingen natuurlijk wel vast. Je kunt niet om 11.00 uur gaan ontbijten en om 12.00 uur weer lunchen. Mensen met dementie moeten wel een beetje het ritme van de dag aanhouden. Toch doen we soms alles anders. Laatst was er een bewoner die graag chinees wilde eten. We hadden eten in huis, maar dat hebben we gelaten voor wat het was. Ik had gewoon zin om dit met elkaar te doen. Dus ben ik alle woningen langsgedaan en heb ik de mensen naar het Praathuis gehaald. Mijn collega's deden ook mee, er werden borden neergezet, mooie servetjes gemaakt, er kwam eten en daar zaten we, te chinezen met zijn allen. Een feestje, binnen een uur bedacht

en geregeld. Dat vind ik het mooie; dat we dat gewoon heel spontaan kunnen doen, ook met mensen met dementie. Maar de kleine dingen zijn ook heerlijk. Wandelen op de dijk is prachtig, op een mooie avond. Kom, laat de afwas voor wat hij is, we lopen een klein rondje, wat genieten we daar met zijn allen van!

Ja, zo gaat dat. En je hoort het goed. Ik ben echt trots op wat we doen."

De Beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg

Warm Thuis is een van de deelnemers aan de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg. Verspreid over het hele land spannen al zo'n 50 verpleeghuizen zich in voor radicale vernieuwing van de zorg. Ga voor meer informatie over deze organisaties en de meest actuele praktijkvoorbeelden naar www.radicalevernieuwing.nl/deelnemers

Deze uitgave is onderdeel van 'Zicht op vernieuwing', een overzichtspublicatie met bijdragen van Archipel, Sensire, Surplus Zorg, Topaz, Viattence, Warm Thuis, Woonlandschap De Leyhoeve en Zonnehuisgroep Amstelland. Bekijk de volledige publicatie met artikelen van andere deelnemers via: www.radicalevernieuwing.nl/actueel/publicatie

Nieuwsbrief

Automatisch het laatste nieuws, informatie over bijeenkomsten, vlogs, blogs en andere updates uit de beweging ontvangen? Meld u aan voor onze gratis maandelijkse nieuwsbrief via www.radicalevernieuwing.nl/nieuwsbrief

Benut ons netwerk

Ons sociaal platform staat open voor iedereen die wil laten zien hoe Radicale vernieuwing van de verpleeghuiszorg in de praktijk gebracht wordt. Het platform maakt het makkelijk met andere deelnemers in contact te komen, vragen te stellen, ervaringen uit te wisselen en elkaar te versterken. Geplaatste berichten delen we ook via onze andere media. Kijk op www.loc.nl/netwerken/radicale-vernieuwing

Alle deelnemers

De Leyhoeve	DSV Verzorgd Leven
Sensire	Innoforte
Surplus	Kalorama
Topaz	Liberein
't Zorghuus	Noorderbreedte
Accolade Zorg	Opella
Amaliazorg	Patyna
Amstelring locatie De Rietvinck	Philadelphia
Ananz	Riederborgh
Archipel	RSZK
BrabantZorg	Sint Anna
Carintreggeland	St. Zorgcentra de Betuwe
Cicero Zorggroep	Stichting De Waalboog
Coloriet	Stichting Waardeburgh
Crabbehoff	Tangenborgh
De Merwelanden	Van Neynsel
de Riethorst Stromenland	Viattence
De Wever	Vitalis WoonZorg Groep
De Zorggroep	Volckaert
de ZorgSpecialist	Vreedenhoff

Vrijwaard
Warm Thuis
Wilgaerden
Woonzorggroep Samen
WZH WoonZorgcentra Haaglanden
Zinzia
Zonnehuisgroep Amstelland
Zorggroep Almere
Zorggroep Meander
Zorgpartners Midden-Holland locatie Savelberg

Deel deze publicaties:

Colofon

Concept en tekst

Roeland Jan Umans, First Morning

Fotografie

Bart van Hattem

Ontwerp & opmaak

Tangerine Design

Deze publicatie is te downloaden via www.radicalevernieuwing.nl/actueel/publicatie

Bekijk de volledige publicatie met artikelen van andere deelnemers via www.radicalevernieuwing.nl/actueel/publicatie

Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg

radicalevernieuwing@loc.nl

radicalevernieuwing.nl

Tel. 030 – 207 40 67

[#radicalevernieuwing](https://twitter.com/radicalvernieuwing)

